
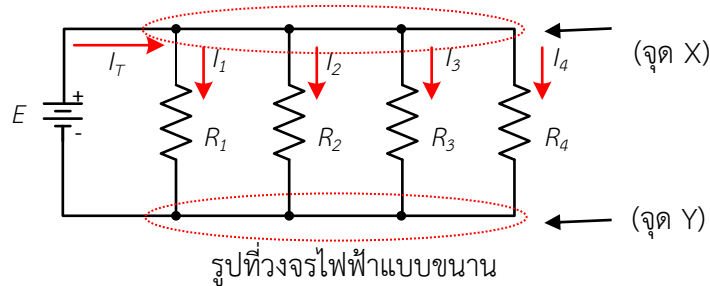

	ใบเฉลยแบบฝึกหัด	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 6
	หน่วยที่ 4 : วงจรไฟฟ้าแบบขนาน	จำนวน 4 ชั่วโมง

ตอนที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์

1. การต่อตัวต้านทานแบบขนานมีลักษณะอย่างไร

วงจรไฟฟ้าแบบขนานเป็นวงจรที่มีโหนดตั้งแต่สองตัวขึ้นไป ต่อร่วมกันในระหว่างจุดสองจุด โดยให้ปลายด้านหนึ่งของโหนดทุกตัวต่อร่วมกันที่จุด ๆ หนึ่ง (จุด X) และให้ปลายอีกด้านหนึ่งของโหนดทุกตัวต่อร่วมกันที่อีกจุดหนึ่ง (จุด Y) และต่อขนานกับแหล่งจ่ายไฟฟ้า

2. ลักษณะสมบัติของวงจรไฟฟ้าแบบขนาน มีดังนี้

- 1) แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมที่ความต้านทานทุกตัวจะมีค่าเท่ากันและเท่ากับแรงดันไฟฟ้าที่แหล่งจ่ายไฟฟ้า
- 2) กระแสที่ไหลในแต่ละสาขาย่อยของวงจรเมื่อนำมารวมกันจะมีค่าเท่ากับกระแสที่ไหลผ่านวงจรทั้งหมดหรือกระแสรวมของวงจร
- 3) ค่าความต้านทานรวมภายในวงจรหาได้โดยเศษหนึ่งส่วนความต้านทานรวมมีค่าเท่ากับเศษหนึ่งส่วนของความต้านทานแต่ละตัวรวมกัน ซึ่งจะมีค่าน้อยกว่าความต้านทานที่มีค่าน้อยที่สุด
- 4) กำลังไฟฟ้าที่เกิดขึ้นที่ตัวต้านทานในแต่ละสาขาในวงจรเมื่อนำมารวมกันก็จะมีค่าเท่ากับกำลังไฟฟ้าทั้งหมดของวงจร

ตอนที่ 2 จงแสดงวิธีทำ

1. จากวงจรไฟฟ้าในรูปที่ ๘-4.1 จงคำนวณหาค่า

- ก. กระแสไฟฟ้า I_1, I_2, I_3, I_4 และ I_T
- ข. ความต้านทานรวม (R_T)
- ค. กำลังไฟฟ้าที่ตัวต้านทานแต่ละตัวและกำลังไฟฟารวม (P_1, P_2, P_3, P_4, P_T)
- ง. แรงดันตกคร่อมตัวต้านทาน R_1

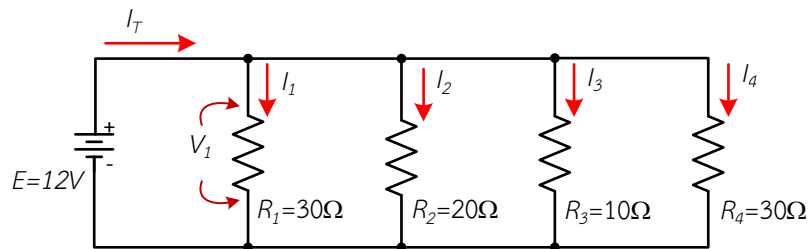
ใบเฉลยแบบฝึกหัด

รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง

สัปดาห์ที่ 6

หน่วยที่ 4 : วงจรไฟฟ้าแบบขนาน

จำนวน 4 ชั่วโมง

รูปที่ ๘-4.1 แบบฝึกหัดตอนที่ 2 ข้อ 1

วิธีทำ

ก. กระแสไฟฟ้า I_1, I_2, I_3 และ I_T

$$\begin{aligned} I_1 &= \frac{E}{R_1} \\ &= \frac{12V}{30\Omega} \\ &= 0.4A \end{aligned}$$

$\therefore$ กระแสไฟฟ้า $I_1 = 0.4$ แอมแปร์

$$\begin{aligned} I_2 &= \frac{E}{R_2} \\ &= \frac{12V}{20\Omega} \\ &= 0.6A \end{aligned}$$

$\therefore$ กระแสไฟฟ้า $I_2 = 0.6$ แอมแปร์

$$\begin{aligned} I_3 &= \frac{E}{R_3} \\ &= \frac{12V}{10\Omega} \\ &= 1.2A \end{aligned}$$

$\therefore$ กระแสไฟฟ้า $I_3 = 1.2$ แอมแปร์

	ใบเฉลยแบบฝึกหัด	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 6
	หน่วยที่ 4 : วงจรไฟฟ้าแบบขนาน	จำนวน 4 ชั่วโมง
$I_4 = \frac{E}{R_4}$ $= \frac{12V}{30\Omega}$ $= 0.4A$ ∴ กระแสไฟฟ้า $I_4 = 0.4$ แอมแปร์ $I_T = I_1 + I_2 + I_3 + I_4$ $= 0.4A + 0.6A + 1.2A + 0.4A$ $= 2.6A$ ∴ กระแสไฟฟ้า $I_T = 2.6$ แอมแปร์ ข. ความต้านทานรวม (R_T) $R_T = \frac{E}{I_T}$ $= \frac{12V}{2.6A}$ $= 4.62\Omega$ ∴ ความต้านทานรวม (R_T) = 4.62 โอห์ม ค. กำลังไฟฟ้าที่ตัวต้านทานแต่ละตัวและกำลังไฟฟ้ารวม (P_1, P_2, P_3, P_T) $P_1 = I_1 E$ $= 0.4A \times 12V$ $= 4.8W$ ∴ กำลังไฟฟ้าที่ตัวต้านทาน (R_1) = 4.62 วัตต์ $P_2 = I_2 E$ $= 0.6A \times 12V$ $= 7.2W$ ∴ กำลังไฟฟ้าที่ตัวต้านทาน (R_2) = 7.2 วัตต์		

ใบเฉลยแบบฝึกหัด

รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง

สัปดาห์ที่ 6

หน่วยที่ 4 : วงจรไฟฟ้าแบบขนาน

จำนวน 4 ชั่วโมง

$$\begin{aligned} P_3 &= I_3 E \\ &= 1.2A \times 12V \\ &= 144W \end{aligned}$$

$\therefore$ กำลังไฟฟ้าที่ตัวต้านทาน (R_3) = 14.4 วัตต์

$$\begin{aligned} P_4 &= I_4 E \\ &= 0.4A \times 12V \\ &= 4.8W \end{aligned}$$

$\therefore$ กำลังไฟฟ้าที่ตัวต้านทาน (R_4) = 4.8 วัตต์

$$\begin{aligned} P_T &= P_1 + P_2 + P_3 + P_4 \\ &= 4.8W + 7.2W + 144W + 4.8W = 31.2W \end{aligned}$$

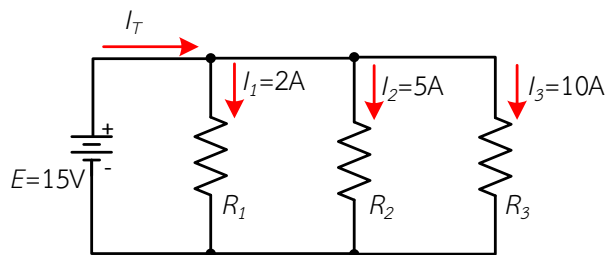
หรือ

$$\begin{aligned} P_T &= I_T E \\ &= 2.6A \times 12V = 312W \end{aligned}$$

$\therefore$ กำลังไฟฟ้ารวม (R_T) = 31.2 วัตต์

2. จากวงจรไฟฟ้าในรูปที่ ๘-4.2 จงคำนวณหาค่า

- กระแสไฟฟ้ารวม (I_T)
- ความต้านทาน R_1 , R_2 และ R_3
- ความต้านทานรวม (R_T)

รูปที่ ๘-4.2 แบบฝึกหัดตอนที่ 2 ข้อ 2

	ใบเฉลยแบบฝึกหัด	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 6
	หน่วยที่ 4 : วงจรไฟฟ้าแบบขนาน	จำนวน 4 ชั่วโมง

ก. กระแสไฟฟ้ารวม (I_T)

$$\begin{aligned} I_T &= I_1 + I_2 + I_3 \\ &= 2A + 5A + 10A = 17A \end{aligned}$$

$\therefore$ กระแสไฟฟ้ารวม (I_T) = 17 แอมแปร์

ข. ความต้านทาน R_1 , R_2 และ R_3

$$\begin{aligned} R_1 &= \frac{E}{I_1} \\ &= \frac{15V}{2A} \\ &= 7.5\Omega \end{aligned}$$

$\therefore$ ความต้านทาน (R_1) = 7.5 โอห์ม

$$\begin{aligned} R_2 &= \frac{E}{I_2} \\ &= \frac{15V}{5A} \\ &= 3\Omega \end{aligned}$$

$\therefore$ ความต้านทาน (R_2) = 3 โอห์ม

$$\begin{aligned} R_3 &= \frac{E}{I_3} \\ &= \frac{15V}{10A} \\ &= 1.5\Omega \end{aligned}$$

$\therefore$ ความต้านทาน (R_3) = 1.5 โอห์ม

	ใบเฉลยแบบฝึกหัด	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 6
	หน่วยที่ 4 : วงจรไฟฟ้าแบบขนาน	จำนวน 4 ชั่วโมง

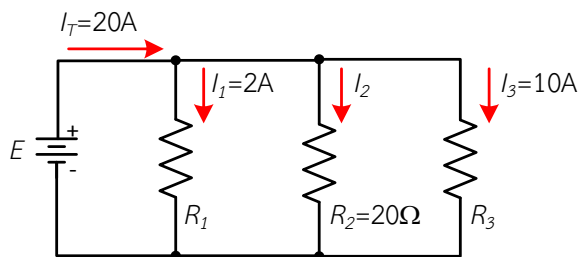
ค. ความต้านทานรวม (R_T)

$$\begin{aligned}
 R_T &= \frac{E}{I_T} \\
 &= \frac{15V}{17A} \\
 &= 0.88\Omega
 \end{aligned}$$

$\therefore$ ความต้านทาน (R_T) = 0.88 โอห์ม

3. จากวงจรไฟฟ้าในรูปที่ ๘-4.3 จงคำนวณหาค่า

- ก. กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_2
- ข. แรงดันไฟฟ้าที่แหล่งจ่าย (E)
- ค. ความต้านทาน R_1 และ R_3

รูปที่ ๘-4.3 แบบฝึกหัดตอนที่ 2 ข้อ 3

วิธีทำ

ก. กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_2

$$\begin{aligned}
 \text{จาก } I_T &= I_1 + I_2 + I_3 \\
 \therefore I_2 &= I_T - I_1 - I_3 \\
 &= 20A - 2A - 10A \\
 &= 8A
 \end{aligned}$$

$\therefore$ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_2 = 8 แอมแปร์

ข. แรงดันไฟฟ้าที่แหล่งจ่าย (E)

	ใบเฉลยแบบฝึกหัด	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 6
	หน่วยที่ 4 : วงจรไฟฟ้าแบบขนาน	จำนวน 4 ชั่วโมง

$$\begin{aligned}
 E &= I_2 R_2 \\
 &= 8A \times 20\Omega \\
 &= 160V
 \end{aligned}$$

$\therefore$ แรงดันไฟฟ้าที่แหล่งจ่าย (E) = 160 โวลต์

ค. ความต้านทาน R_1 และ R_3

$$\begin{aligned}
 R_1 &= \frac{E}{I_1} \\
 &= \frac{160V}{2A} \\
 &= 80\Omega
 \end{aligned}$$

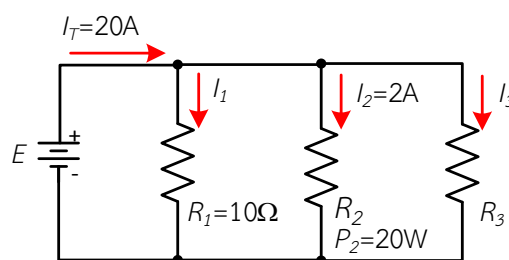
$\therefore$ ความต้านทาน (R_1) = 80 โอห์ม

$$\begin{aligned}
 R_3 &= \frac{E}{I_3} \\
 &= \frac{160V}{10A} \\
 &= 16\Omega
 \end{aligned}$$

$\therefore$ ความต้านทาน (R_3) = 16 โอห์ม

4. จากวงจรไฟฟ้าในรูปที่ ๘-4.4 จงคำนวณหาค่า

- แรงดันไฟฟ้าที่แหล่งจ่าย (E)
- กระแสไฟฟ้า I_1 และ I_3
- ความต้านทาน R_2 และ R_3

รูปที่ ๘-4.4 แบบฝึกหัดตอนที่ 2 ข้อ 4

วิธีทำ

	ใบเฉลยแบบฝึกหัด	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 6
	หน่วยที่ 4 : วงจรไฟฟ้าแบบขนาน	จำนวน 4 ชั่วโมง
ก. แรงดันไฟฟ้าที่แหล่งจ่าย (E) จาก $P_2 = I_2 E$ $\therefore E = \frac{P_2}{I_2}$ $= \frac{20W}{2A}$ $= 10V$ $\therefore$ แรงดันไฟฟ้าที่แหล่งจ่าย (E) = 10 โวลต์ ข. กระแสไฟฟ้า I_1 และ I_3 $I_1 = \frac{E}{R_1}$ $= \frac{10V}{10\Omega}$ $= 1A$ $\therefore$ กระแสไฟฟ้า (I_1) = 1 แอมแปร์ จาก $I_T = I_1 + I_2 + I_3$ $\therefore I_3 = I_T - I_1 - I_2$ $= 20A - 1A - 2A$ $= 17A$ $\therefore$ กระแสไฟฟ้า (I_3) = 17 แอมแปร์ ค. ความต้านทาน R_2 และ R_3 $R_2 = \frac{E}{I_2}$ $= \frac{10V}{2A}$ $= 5\Omega$ $\therefore$ ความต้านทาน (R_2) = 5 โอห์ม		

	ใบเฉลยแบบฝึกหัด	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 6
	หน่วยที่ 4 : วงจรไฟฟ้าแบบขนาน	จำนวน 4 ชั่วโมง
$R_3 = \frac{E}{I_3}$ $= \frac{10V}{17A}$ $= 0.59\Omega$ ∴ ความต้านทาน (R_3) = 0.59 โอห์ม		